

PEOPLES VOICE The Lithuanian Weekly News-paper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 5, Ontario, Canada.

LIAUDIŲ BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 601

PENKTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 16, 1943, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X I I

BRITŲ AŠTUNTOJI ARMIJA PER DVI DIENAS NUVIJO NACIUS 75 MYLIAS

BRITAI IR AMERIKIEČIAI TURI DAUG DAUGIAU JĖGŲ

ALGIERS. — Britų Aštuntoji Armija, atsivijusi Italus ir vokiečius į Tunisiją net iš Egipto, neduoda jiems pailsėti ir po tokios ilgos kelionės. Tik per dvi dienas ji nuvijo vokiečius ir Italus 75 mylias.

Britai muša vokiečius ir Italus rytiniu pakraščiu ir jau nuvijo juos toli už Souse miesto. Tuo tarpu amerikiečiai ir francūzai piekia juos iš vakarų ir išmėšė iš Kairouano.

Priešakyje britų ir amerikiečių, kiek į šiaurę nuo dabartinių pozicijų, randasi kalinuotos vietos ir manoma, kad Italai ir vokiečiai bandys laikytis tenai. Bet britų ir amerikiečių jėgos daug didesnės ir manoma, kad artilerija ir orlaiviai nebus priešai pailsėti ir tenai.

Priešais gaudėsi paskutinėse dienomis labai pablogėjo. Toliau priešintis jis negalės jokiu būdu.

Amerikiečių suimti belaisviai rodo, kad vokiečiai neturi užtekinai vyrų savo armijai. Tunisijos fronto jie turi pastatę daug iš kalėjimų surinktų kalinių, francūzų, arabų, lenkų ir kitų ošpuotų kraštų vyrų. Vienoj belaisvių grupėj amerikiečiai rado 35 vokiečius ir 120 arabų.

Britų Aštuntoji Armija nuo kovo 20, suėmė 20,000 priešų kareivių Tunisijoje. Gi nuo to laiko, kada ji pradėjo priešus vartyti nuo El Alamein, suėmė 100,000 vyrų. 80 nuosimėnų belaisvių yra Italai.

Nuo El Alamein iki dabartinių pozicijų yra 2,000 mylių distancija. Reikiama tiek tai kello priešai atstumti Afrikoje.

HITLERIS TARESI SU MUSOLINIU NET KETURIAS DIENAS

LONDON. — Vokiečių radio pranešė, kad Hitleris tarėsi su Musoliniu net keturias dienas. Radio nepaaiškina, ką jie nutarė, bet prisipažina, kad konferencija įvyko prieš aštuonias stovint svarbiems militariniams įvykiams, ypatingai Italijos padošėj.

Pranešimai iš Madrido sako, kad Hitleris siūlė stengtis evakuoti iš Tunisijos kiek galima daugiau kariuomenės, bet Musolinis su tuo nesutikė, kadangi jis nenorėjo pradžytį savo laivų. Hitleris, kaip žinia, negali atgavėti savo laivų.

Pasitarime dabavima visa eilė vokiečių ir Italų aukštų karininkų.

Britai Išleidžia Po \$66,000,000 į Dieną

LONDON. — Sir Kingsley Wood, Britanijos finansų sekretorius, paskelbė biudžetą 1943-1944 metams, kuris sieks arti \$26,700,000,000. Perykštis biudžetas siekė \$23,258,400,000.

Kaip dabar yra išleidžiama vedimai karo, tai į dieną lieina po \$66,000,000, palyginus su \$22,000,000 į dieną 1940 metais.

Naujas biudžetas numato didesnius mokesčius (takus) ant tabako, alaus, degtinės, vyno ir judžių ir teatrų tikietų.

Mokesčiai nuo pajamų nebus padidinti. Priešingai, bus daugiau žmonių paliausota nuo mokesčių. Tai bus daugiausia seimynus su tam tikru skaičiumi vaikų, kas išdūdi kainuos apie \$21,150,000.

Bus didesni mokesčiai ir ant tolumo pasikalbėjimo telefonu ir ant telegramų.

PRIEŠAS NETEKO 1,253 ORLAIVIŲ TUNISIJOJ

ALGIERS. — Nuo to laiko, kada britai ir amerikiečiai išlipo Afrikoj, buvo sunaikinta 1,253 priešų orlaivių Tunisijoj ir kitose Afrikos vietose.

Britai ir amerikiečiai tuo pat laiku neteko 498 orlaivių.

ARABAI, FRANCCŲZAI DŽIAUGIASI LAISVE

KAIROUAN. — Kada francūzai, amerikiečiai ir britai išvijo vokiečius ir Italus iš šio Tunisijos miesto, francūzai ir arabai neišpaakytai džiaugėsi atgavę laisvę.

Kairouan vadinamas šventu miestu. Šio miesto okupacija vokiečiais buvo didžiausias smūgis vietiniams gyventojams. Bet dabar jie jau laisvi.

PLIENO DARBININKAI EIS Į STREIKĄ, JEI NEPRIPAŽINS UNIJOS

HAMILTON. — United Steelworkers of America unijos nariai Hamilton Bridge Works šاپose 99 nuosimėniais nubalsavo eiti į streiką balandžio 15, jeigu iki to laiko nebus pripažinta unija.

Unijos atstovas Montgomery nurodė, kad darbininkai pasirengę savo tarimą įgyvendinti, jei bus reikaliję.

RINKIMAI BUS ATIDĖTI DAR VIENIEM METAM

TORONTO. — 41 balsu prieš 27 Ontarijos seimėlis antru kartą užgėrė vyriausybės sumanyimą, kad rinkimai Ontarijoj būtų atidėti vieniems metams.

Prie opozicinių atstovų prisidėjo ir 8 liberalai su Nixon priešakyje.

Tuoj Bus 650,000 Bedarbių Amerikoj

WASHINGTON. — CIO prezidentas Philip Murray, kalbėdamas Moterų Profesinių Santykių Instituto konferencijoj, pareiškė, kad kelis mėnesius bėgys Amerikoje 650,000 bedarbių.

Jis nurodė, kad produkcija karisčių daiktų pralenkė pareikalavimą. Kitaip sakant, pagaminama daugiau, negu Jungtinės Tautos gali suaudoti.

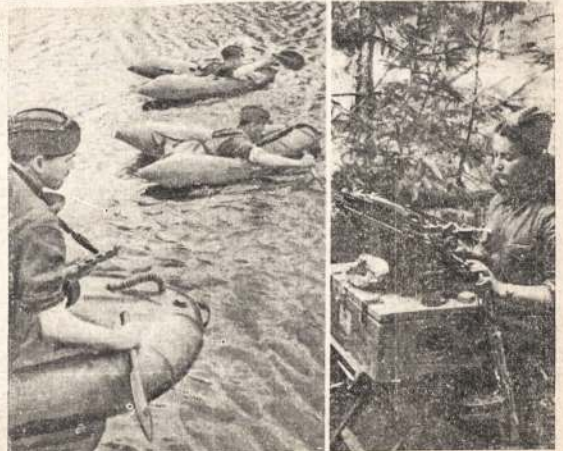
Jis sakė, kad viena tankų dirbtuvė, samdanti 9,000 darbininkų, jau užsidarė. Jis taipgi gavęs informaciją, kad 25,000 darbininkų orlaivių industrijoj bus tuojaus atleista iš darbo.

Jungtinės Valstijos pagaminusios šešias kartas daugiau bombų, negu kad Jungtinės Tautos gali sukurti ir turimus orlaivius.

GIRAUD ATSTEIGIA PIRMKARINĘ TVARKĄ

ALGIERS. — Generolas Henri Giraud pranešė, kad Francūzų Šiaurės Afrikoj atsteigiami demokratiniai vyriausybės Asamblėjai ir Komitetai, kokie egzistavo pirm Francijos susuminkio.

Iš 308 valstėjų tarybų, atsteigta jau 213 tarybų.

Du tipiški vaizdai iš sovietinio fronto: raudonarmiečiai kelias per upę gumines "valtyse" (kairėje) ir raudonarmiečiai prie rasomosios mašinėlės kur nors fronte. Tos valtyvis ištošo atrodą "antia". Bet tai dar ne viskas. Raudonarmiečiai inžinieriai pastato tiltus po vandeniu. Taip buvo padaryta atakuojant Rževą.

armiečiai prie rasomosios mašinėlės kur nors fronte. Tos valtyvis ištošo atrodą "antia". Bet tai dar ne viskas. Raudonarmiečiai inžinieriai pastato tiltus po vandeniu. Taip buvo padaryta atakuojant Rževą.

donarmiečiai inžinieriai pastato tiltus po vandeniu. Taip buvo padaryta atakuojant Rževą.

Raudonoji Armija Atmuša Visas Nacių Atakas Rytiniame Fronte

SAKO RUZVELTAS LANKYSIŲ MASKVOJ

TORONTO. — Kalbėdamas Empire Kiliubo susirinkime, Willson Woodside, komentatorius ir žurnalistas, pareiškė, kad yra didelė galimybė, jog džentelmenus su linksnu veidu ir ilga cigaretyčia pasirodys šiame Maskvoj.

Jis taipgi išreiškė viltį, kad invazija Europos greičiausiai įvyks šiais metais, ir kad ji bus daug skirtingesnė nuo atakos ant Djepe.

Jis nurodė, kad produkcija karisčių daiktų pralenkė pareikalavimą. Kitaip sakant, pagaminama daugiau, negu Jungtinės Tautos gali suaudoti.

175,000 Darbininkų Gražins Ant Farmų

OTTAWA. — Darbo ministerio pavaduotojas Arthur MacNamara pareiškė, kad visi šio darbininkai, kurie laikinai perėjo dirbti karisčių ir kitokioj industrijoj, bus sugrąžinti ant farmų, kai tik prasidės darbai ant farmų.

Jis apskaičiuoja, kad tokių darbininkų yra iki 175,000. Jie visi turj leidimus dirbti industrijoj tik iki to laiko, kada jie bus reikalingi darbams ant farmų.

Kurie atsisakys grįžti dirbti ant farmų, nurodė jis, tie nustos skaities farmų darbininkais ir bus šaukiami į kariuomenę. Iki šiol jie nebuvo šaukiami į kariuomenę, nes farmų darbininkai yra paliausoti nuo tų pareigų, kad užtikrinti užtekinai maisto šaliai.

MASKVA. — Vokiečiai labai daug kartų puolė Raudonosios Armijos pozicijas I-ziurno apylinkėj, norėdami peraukėti per Doneco upę, bet Raudonoji Armija atmušė visas jų atakas pridarydama daug jiems nuostolių.

Pirmadienį nacių buvo staiga užpuolę ant Raudonosios Armijos pozicijų prie Volkovo, į pietryčius nuo Leningrado, bet raudonarmiečiai atmušė juos su dideliais jiems nuostoliais. Kovos lauke liko 2,000 užmuštų priešų kareivių ir karininkų.

Išskyrus tokius ir panašius susikirtimus rytiniame fronte, šiaip jokių pasikeitimų tame fronte neįvyko jau per tam tikrą laiką. Bet žvalgai pastebėjo, kad vokiečiai traukia į Doneco frontą daug jėgų.

Ką planuoja Raudonoji Armija dėl pavasario, aišku, yra paslaptis. Bet kiekvienam gali būti aišku, kad rytinis frontas vasarai atėjus nebus numirus, nežirintu, kas atsistatys kituose frontuose.

PRASO NEPATINGETI ATEITI Į REPETICIJAS

TORONTO. — Antradienį įvyko antai teniančio sekretarinio darbo komiteto konferencija. Konferencijoj dar kartą buvo pabrėžta pabėgėlių rekeijos svarba.

Komitetas prašo lietuvių ir kitus nepatįnginti ateiti ant repetičių penkadienį, pusė po aštuonių.

Iš tos grupės bus organizuojami ir partizanai.

RUZVELTAS UŽSALDĖ VISAS KAINAS, ALGAS

WASHINGTON. — Prezidentas Ruzveltas, norėdamas užkirsti kelią infliacijai, užšaldė kainas visų prekių, ypatingai maisto, kurių kainos buvo neapribuotos visais.

Kurių gaminių kainos per aukštos, jis liepia jas numušinti.

Algos taipgi užšaldomos. Nuo dabar nebus galima kelti algas, išskyrus tokius atsitikimus, kur algos per žemos ir reikalinga išlyginti. Jeigu pragyvenimas pakils, tuomet bus mokami bonai.

National War Labor Taryba Tyrinės Algas ir Santykius

OTTAWA. — National War Labor Taryba šio mėnesio 15 dieną pradės viešą tyrinėjimą darbininkų algų ir darbininkų ir samdytojų santykių klausimus.

Taryba duos progą darbininkų unijoms, samdytojams ir šiaip asmenims, susinteresavusiems tais klausimais, pareikšti savo nuomones.

Taryba mano, kad reikia peržiūrėti iš pat pamatų algų klausimą, kad prasaktint netikslumus, kurie priveda prie ginčų. Užšaldant algas jos nebuvo tvarkoj. Dabar bus bandoma tą visą klausimą ištyrinėti ir išaiškinti, kas galima išaiškinti.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS, IŠEINA SYRĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina: Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusmetiui \$1.50. Visur kitur metams \$3.50; pusmetiui \$1.75. Atsira' kopija 5 centai.

LIAUDIŲ BALSAS

P. O. Station C, Box 1012, Toronto 3, Ontario, Canada. ASMENINIAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO. Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St. W., Toronto

PUODAS KATILA VANOJA

Naujienu apžvalgoj labai puola pas J. J. Bačiūną ant farmos suorganizuota Lietuvai Vaduoti Sąjunga, kuri jau trečia taryba Jungtinėse Valstijose. Girdi, ta "lietuviškų sovietistų" sąjunga turinti per drąsias akis garbinti 1926 metų perversmą. Ant galo tai sąjunga drožia: "Čia aiškūs fašizmas. Kaip visi fašizmo apaštalai, taip ir šitie ponai, pasivadinę Lietuvai Vaduoti Sąjunga, tyčiojasi į sveiko proto."

Grigaičiui ta sąjunga nepatinka greičiausiai ne už tai, kad ji garbina savo sėbrų perversmą, o už tai, kad Grigaičiui koją kiša. Tas žmogus net su šimčiu būdavo, kad tik sutverti kokią nors tarybėlę ir vadovauti jai, o čia šmakšt ir išlindo dar viena sąjunga. Tie perversmai Grigaičiui neturi reikšmės. Kada tie smurtininkai, kurie nuvertė žmonių rinktą valdžią, pabėgo į Berlyną, o Lietuvos žmonės išrinko valdžią demokratinę keliu, Grigaičius net savo funkciją apsiūdo besikeičiamam ant Lietuvos vyriausybės. Jis verkė su ašaromis pabėgusios Smetonos vyriausybės; nes raudonieji ją išviję

Smetonos sėbrų sutvėrta Lietuvai Vaduoti Sąjunga, kurios tvėrime dalyvavo ir Smetonos šeimnyė, galutinai pakirto Grigaičiui kojas. Dabar bus maža vilnia lėmėti klerikalus, nepaisant bučkių su šimčiu. Smetona turės geresnius "šansus" patraukti pas save, negu Grigaičius

Sutvėrimas dar vienos tarybos rodo, kad tie elementai yra dar labiau susiriję tarp savęs, negu kad jie išsiūdo. Kaip jie nesistengia demonstruoti vieningą neapykantą Lietuvos liaudžiai, tačiau tarpusavė kova išlindą į viršų ir tiek.

Kas būtų, jeigu jiems tektų organizuoti Lietuvos valdžią? Tuojau iškiltų karas tarp visų trijų tarybų. Plovyne už valdžią lovi neturėtų ribų. Gerai Lietuvos liaudis padarė pasirinkdama kitą kelią. Tokiems tarybininkams tik šūnims šieką rauti, o ne kraštui vadovauti.

KO TARYBININKAI NORI

Vasario 28 dieną įvykusiame mitinge Montreale tarybininkai priėmė labai ligą rezoliuciją, kuri teikia Aukštaitės elementoriję. Ta rezoliucija, kaip žinia, yra sklotininko Jankausko iš Jungtinių Valstijų produktas. Veikiąsiai prie jos pagaminimo prisidėjo ir Sirvydas su kita smetonininkais, kurie dažnai kaisioja nosį Kanadon.

Tai rezoliuciją reikalaujama, kad Kanados vyriausybė prašytų Sovietų Sąjungą sudaryti iš deportuotų Pabaltijo kraštų piliiečių ginkluotus pulkus po tautinėmis viltavomis; taipgi, kad tuojau po karo Pabaltijo kraštus užimtų Anglijos, Amerikos ir Kanados armijos kartu su Pabaltijo kraštų ginkluotais pulkais; taipgi, kad Kanados valdžija leistų organizuoti lietuvių kariuomenės pulkus Kanadoje. Kopijos tos rezoliucijos pasigosts ministerių pirmininkui Kingui, parlamentariams ir visai Jungtinių Tautų diplomatams.

Taigi, matote, ko tie tarybininkai reikalauja. Jie nori, kad Kanados vyriausybė prašytų Sovietų Sąjungos vyriausybę paleisti visus Pabaltijo kraštų nacius. Jie tv lietuviškų, latviškų ir estiškių dalinių, kurie jau senai kaulasi prieš vokiečius, nepripažįsta. Jie nori naciškių pulkų Sovietų Sąjungoje.

Čia, Kanadoje, visi lietuviai gali stoti į Kanados armiją ir mūšti vokiečius, kada ateis laikas. Bet tarybininkai nestoja į Kanados armiją. Jeigu pašaukia, tai staugia, kaip vilkai, kad reikia eiti į kariuomenę. Nekurie viešai išsireiškė, kad jie nekovoja prieš vokiečius, jeigu ir pasiū. Bet jie norėtų suorganizuoti savo "pulkus."

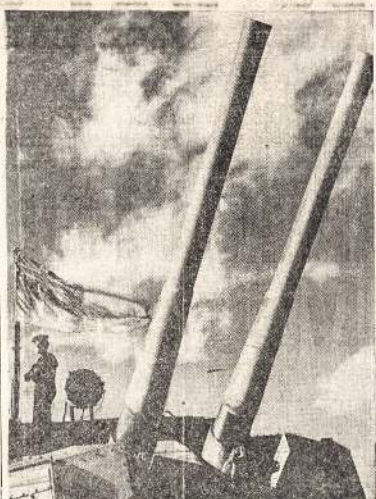
Nereikia manyti, kad Kanados vyriausybės nieko nežino. Kokius pulkus Jankauskas ir kiti tarybininkai turi. Nei vienos stambesnės Kanados lietuvių organizacijos jie neturi. Tarybininkai nesudaro nė 5 nuosėdžių iš visų Kanados lietuvių. Bet kalba apie pulkus. Didelės žmonių akys. Galia, kad jos, tačiau, nieko nemato.

TIKRŲ ANTIFASISTŲ UZDUOTIS

Ateinantį mėnesį bus vedama nauja kampanija — vyriausybės kampanija už naują paskolą, kurios vyriausybė būtina reikia karo vedimui. Vyriausybė šiuo kartu prašys vieno bilijono dolerių. Kampanija sukėlimui to bilijono dolerių prasidės gegužės mėnesio pirmą dieną ir bus vedama po abalsu: "Ramkit ataką!"

Kiekvieno Kanados lietuvių, piliečio ar dar nepiliečio, užduotis paskolinti vyriausybė pinigų, kiek kas išgali, kad vyriausybė turėtų ku vėsti karą prieš hitlerizmą. Kada hitlerizmas bus sumuštas, bus sumušti ir visi kiti sėbrai, jų tarpe ir smetonininkai ir jų sėbrai tarybininkai. Lietuvos žmonės žinos, kaip susitvarkyti. Nereikia jiems jokių smetonacijų pulkų.

Sukelti bilijoną dolerių nebus taip lengva. Kiekvienam reiks pakraptyti kišenes. Ant kiekvieno piliečio, didelio ir mažo, išpūla veiki po \$100. Tiesa, kad nekurie piliečiai pirkis paskolės bonų už milijonus dolerių. Bet labai daug bus ir tokių, kurie negalės pirkti nei už dolerį. Todėl bus reikalinga visiemis prisidėti sulig išgalės.

Kanados naikintuvo Iroquois kauluolės. Jos šautu 47 col. kalibru laivynas loša svarbią rolę šiame karė tiesioginiame dydžio šoviniams. Kanados laivynas loša svarbią rolę šiame karė tiesioginiame fronte ir konvojų lydėjime.

Ivairiais Klausimais

Kas Užpakalį "Nėr Alaus, Nebus Bonų" Kampanijos Kanadoj

Neseniai atsirado Kanadoj naujas obalsis: "Nėr alaus, nebus bonų." Iš karto buvo sunku suprasti, iš kur tas leistas obalsis iškldo, bet laiku bėgant darosi vis aiškiau ir aiškiau, kas ta obalsį paleido.

Toronto Daily Star editoriale nurodo, kad alaus gėrimo kompanijos vado didelę kampaniją prieš sumažinimą alaus ir kitų svagainčių gėrimų. Joms pirmoj vietoj rūpi pelnas. Sumažinimas svagainčių gėrimų vartojimo, reikiška sumažinimą joms pelno.

Reikia pripažinti, kad joms iš pradžių pavyko. Daugelis darbininkų pradėjo kelti protestus prieš alaus sumažinimą. Net nekuriuos unijos išstojo prieš tai. Dar ir dabar ne visi darbininkai supranta alaus ir kitų svagainčių sumažinimo vertę. Tai vienur, tai kitur girdėti balsai prieš tai, kodėl neutenka alaus.

Alaus ir kitų svagainčių sumažinimas buvo reikalingas iš kelių šaškarogų. Viena, reikiėjo panaudoti medžiaga ir priemonės gamybai spirito dėl amunicijos. Kita, reikiėjo sumažinti ir girtuoklystę. Reikia pripažinti, kad svagainčių gėrimas karo metu labai augo ir darėsi pavojingas. Nesuvaržymas girtuoklystės net tuo metu, kada nekuriuos maisto produktų trūksta, išrodytu labai prastai. Dar blogiau išrodė tas, kuomet vienio kovoją fronte, o kiti namie prie butelių.

Svagainčių stoka jokio blogo nepadarė. Priešingai, ku mažiau svagainčių bus vartojama, tuo naudingiau bus dėl visos visuomenės. Ko dar reikalinga, tai įvedimo korū, kad esamieji svagainčiai būtų lygiai paskirstyti visiems. Dabar tie, kurie pasivėliną atsistoti prie paroduotės, dažniau nieko negauna, nors išstovi ištisas valandas. Turėtų būti nustatyta norma ir gėrimų, pristatytą tiek, kad kiekvienam skirto norma būtų garantuota, kad ne reiktų grįžti namo tuščiomis rankomis išstovėjus eilėj įtisią valandą ar net daugiau.

Atnaujina Kampaniją Už K. P. Legalizavimą

Liaudies Balsas gavo petičiją nuo A. E. Smitho, Canadian Tribune Civil Liberties Biuro sekretoriaus, prašančios ministrij pirmininkui King imtis atstinkamų žygų, kad būtų nuimtas uždraudimas nuo Komunistų Partijos.

Petičija nurodo, kad įvykiai, kurie uždraudimą padarė ne tik nereikalingi, bet ir žalingi dabartiniam momentui.

Dabar yra sudarytas kitas parlamentarinis komitetas studijavimui Kanados Apsigyrimo Reguliaciją. Jis išnaujo peržiūrės tuos klausimus, kurie buvo išnagrinėti pernykšio komiteto. (Pernykštis komitetas rekomendavo uždraudimą nuimti). Dabar gera proga organizacijoms ir pavieniams asmenims vėl pareikšti savo nuomonę tam komitetui ir parlamentariams, kas liečia uždraudimą Komunistų Partijos ir kitų antifasistinių organizacijų.

Ka Kiti Rašo

Nacių Leidžiamas Spauda Argentinoje, — Lietuviškoji Iškaltoma

Zinių agentūra ONA praneša iš Buenos Aires, kad Argentinoje yra leidžiama 46 pro-naciskų laikraščiai — laikraščiai, spausdinami ne įspen kalboje. Daugiausia jų laikraščiai paslaiko naciškais pinigais.

Paminėtoji žinių agentūra nurodo: "Greta vokiečių, italų ir japonų laikraščių, yra lenkų, rusų, čekų, serbų, kroatų, ukrainiečių, LIE TU VI Ų, graikų, danų, vengrų, bulgarų, rumunų ir arabų."

Kaip matote, naciai nesigali pinigų spaudai; jie suranda pinigų ir lietuviškiems laikraščiams palaikyti.

Mes jau nekarta pastebėjome, kad tloje Argentinos lietuvių spaudoje tebevaroma būtinaciska propaganda, nuodijant žmones, bet dabar paaiški, kad tas viskas daroma už nacių pinigų.

Toji spauda, toji pro-naciskoji propaganda naciams patarnauja dvejopais būdais: Pačioje Argentinoje žmonės yra nuodijami naciškais nuodais, ir antra, tie patys laikraščiai per Ispaniją siunčiami į Lietuvą, kur ji suvaidina savo rolę.

Šitaip naciai dirba, šitaip jiems tarnauja niekšiški lietuvių tautos išsigimėliai, pasivadinę tautininkais, socialistais ir kitokiais vardais.

Jungtinėse Valstijose taipgi yra lietuviškų laikraščių, tarnaujančių naciams. Kiek šitie laikraščiai gauna iš Goebbelso paramos, mes nežinome, bet vieną žinome, kad tili jų atlieka savo uždavinius nei kiek nepašaučia už Argentinoje išsidėjančius rudiapius. — Laisvė.

Neteisėybė Turi Būti Aftaisyta

Remiantis Kanados Aysigynimo reguliacijoms, birželio mėnesį, 1940 metais, Ukrainų Darbininkų Farmarių Namu Draugija buvo paskelbta nelegalė organizacija. Tačiau vyriausybė niekad nepatėikė įrodymų, kad ta organizacija pavojinga. Nežiūrint to, 108 ukrainių salės, esančios visoj eilėj Kanados miestų, kaimuonajūs šimtus tūkstantėjų dolerių, buvo konfiskuotos. Neuzilgo jo to beveik visos tos salės buvo parduotos priešingoms ukrainų grupėms už mažą dalį jų vertės. Toronte, pavyzdžiui, Ukrainų salė ant Bathurst gatvės, vertė \$100,000, buvo parduota opozicinei organizacijai už apie \$30,000.

Tos priešo svetinėliai turto nebuvo taip išauriai atgiamasi, kaip kad su priklausau šiai grupei, kurios tauteiliai kovoją taip desperatiškai ir taip didvyriškai prieš bendrą priešą.

Turėtų būti paliaai susidomėta, kad Toronto Civilių Laisvių Draugija pasyrė specialų komitetą, su Sir Ellsworth Flavelle priekšakyje, siekiamu sugrąžintims ukrainų turto originaliems savininkams. Sir Ellswortho komitetas pradėjo visą Dominiją apimantį kampaniją, kad gautų kuodaugiasia paraušu po petičiją, kurią komitetas ketina įteikti federaliam parlamentui: netolimoj ateityj. Jis tiki, kad šis judėjimas bus daug pritarę tarp pažnytųjų narių, tarp unijinių, profesionalų ir kitų demokratinų organizacijų šioj šalyj. Petičija nurodo:

"Ukrainų kilmės šalis dabar susidėjusi su Kanada ir visomis kitomis Jungtinėmis Tautomis kare prieš Vokietiją ir Italiją, tokiu būdu penkiosdešimt milijonų ukrainų Europoje yra mūsų sąjungininkai laisvės siekiojus."

"Tūkstantėliai ukrainų, apsigyvenusių Kanadoj, įskaitant didelį skaičių buvusių Ukrainų Darbininkų Farmarių Namu Draugijos narių, stojo savanoriais į Kanados armiją."

"Peticeininkai tiki, kad labai svarbu Kanados ir kitų Jungtinių Tautų kariškoms pastangoms, taipgi ir pastoviai Kanados žmonių vienybei, kad kultūrinis darbas, kurį vedė Ukrainų Darbininkų Farmarių Namu Draugija pirm karo, būtų atnaujintas ir tęsiamas toliau."

Petičija užbaigia prašymu, kad būtų pilnai atlyginta nuostoliai konfiskuoto turto savininkams. — Toronto Daily Star, balandžio 9.

Nuo Redakcijos: Visi Kanados lietuviai, kuriems apeina laisvė ir demokratija, padėkite broliams ukrainams, pasirašydami po minėtomis

petičijomis. Ukrainams buvo padaryta didelė skriauda. Ta skriauda taipgi kenkia Kanados karo pastangoms ir žmonių vienybei. Ji turi būti atlysiyta.

KAS KAIP REMIA LIAUDIŲ BALSĄ

Dr. J. Namajunas, Toronto, atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukėjo \$100.

Dr. K. Juška, Montreal, per dr. E. Juskevičaitę, laikraščio paramai paaukėjo \$2.

Dr. Br. Tamašauskas, La Salette, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukėjo \$100.

Dr. J. Binkis, Victoria, B. C., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukėjo \$100.

Dr. J. Matejunas, Port Arthur, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, gražino blanką ir prisidėjo surinkti aukų \$10.00. Draugas rašo, kad aneščiau prisidėti negalėjo. Pinigai suaukoti sekantių draugų: J. Matejunos, G. Stenulius, L. Galvosas, P. Ciederis, J. Goptaitis, P. Siederis ir P. Bagošius po \$1.00. J. Repšys, F. Bergio, J. Batavich, S. Andrius ir T. R. po 50 cent. J. Kačkis ir S. Griggs po 25 cent.

Dr. J. Vilkelis, montrealietis ir dr. P. Piragis, Pinto, Sask., prisidėję po vieną atnaujintą prenumeratą.

Pastaruojuoju laiku, nemažai skaitytojų atsinajino prenumeratas, bet daviniai rodo, kad nemažas kiekis dar yra neatsinajinti. Kadangi dabar susirasinėjimas yra pabranges, tad būtų labai gerai, kad draugai neliktų paraginami, bet atsilygintu. Tas sutauptų Liaudies Balsu išdą.

Gautas pranešimas iš Winnipeg, kad keletas draugų, kurie aukojo laike winniepiečių L. B. jubiliejinio koncerto, pavardės liko ne paskelbtos spaudoje. Būtent: S. Kriščiūns, aukojo \$200. K. Šilinskas, M. Zavaidskas ir T. Valiukonis po \$100.

Visiems už paramą ir pasidarbavimą tariame širdingą ačiū.

Administracija

ŠYPSENSO

Neberaikalinga

Kas yra, Maryt, kad tu numetė pašymą, dainavimą ir pianą? Atrodo tas niekas neberūpi!

Taip, mama. Kam tas bereikalinga, kuomet aš esu jau susižadavusi.

Nei Sėns, Nei Arldio

Sunku suprasti. Suo nebūtų galėjęs tiek daug apžioti, o arldys būtų apžiojęs dar daugiau. Sakyk, kas gi taip skaudžiai įkando?

Kita leidė.

Geriau Pasirinkti Vargą

Atmink, kad pinigai vis suomet atneša žmogų nelaimė, — įspėjo senas dėdė savo gimintai.

Aš tą žinau. Aš noriu pinigų už tai, kad aš galėčiau iš- kalno žinoti, kokį vargą man reiks nešti ant savo pečių.

Skaitykit ir Platinink LIAUDIŲ BALSĄ

Pastabos

Nekurie reporteriai labai penimistiskai. Je suranda kalnus sunkumų ir sako, kad antro fronto atidarymas dar negalimas.

Kiti perdaug optimistiskai. Dar antras frontas neatidarytas, o jie jau evakuoja Mulsolinio valdžią iš Romos.

Nei pas vienus, nei pas kitus nėra sveiko senos.

Antro fronto atidarymas yra galimas. Jungtinės Tautos turi užtektinai ir kariuomenės ir ginklų ir kitų priemonių.

Bet nereikia įsivaizdinti, kad kaip tik Jungtinių Tautų kariavili išlips ant Europos kranto, tai ir bus viskas užbaigta.

Sveikas sensas sako, kad tuomet bus tik pradžia pačių svarbiųjų kovų. Bet be kovų karbus nebūna laimėtasi.

Nauja War Labor Taryba pasirodo geriau, negu kad senoji pasirodė.

Ji ne tik svarsto iškylančius ginčus. Balandžio 15 pradžė tyrinėti visų industrijų darbininkų algų klausimą.

Tyrinėjimo tikslas surasti, ar nėra tokių algų, kurios reikalingos peratsiyti.

Tai labai sveikas užsimojimas. Darbininkai turės pakuoti savo nusikundimus ir pareikalauti, kad skriauda būtų išlyginta.

Kada buvo algos užšaldytos, nekuriuos vietos aldos buvo labai žemos. Jos negalėjo būti užšaldytos.

Bet tas įstatymas labai sunkino darbininkų pastangas ištaisyti ta negerumą.

Būtų gerai, kad nors dabar būtų pataisyta žemas algas gamandų darbininkų padėtis.

Kai kam atrodo, kad tik tonai galima daug nuveikti, kur yra daug lietuvių, Ottoswos ir Windsorso lietuviai, tačiau, įrodo, kad galima daug nuveikti ir ten, kur nedaug lietuvių.

Tos lietuvių kolonijos nedidelės, bet yra daug nuveikusios. Dabartinio laiku jos ruošia didelius koncertus. Ottoswos lietuvių rengia koncertus parėmimui Queen's Canadian Fondo dėl britų, nukentėjusių nuo oro atakų, o Windsorso lietuvių Liaudies Balsu naudai.

Abu koncertai bus labai dideli ir abu įvykęs gegužės mėnesio 2 diena.

Draugas A. Bimba bėra laikraščius, kad nepaėdėda vartoti agitacijos už apsimokėjamą duokliu.

Man atrodo, kad tos agitacijos kartais ir perdaug išrodo ilg maldivinimas.

Ar nebūtų geriau, kad kuropų valdybos parašytų atviruotus ar laiškus tiesiai nariams.

Atsilaikimai per spaudą gerai, bet gyvenimas rodo, kad be darbo pasekmės būna nedidelės.

Net ir pašalpinij organizacijų nariai užsimiršta apie savo duokles, jeigu jų nepagrįna laiškais ar atviruotimis.

Daug reikiška ir vajininkai. Jeigu torontieški kuopa labai greitai pašoko pirmyn, tai dėka geriams vajininkams ir vajininkėms.

Je išjudino senus ir įtraukė naujus lietuvius į L.L.D.

KOKS BUS GYVENIMAS ŠIAM KARUI PRAEJUS

Rašo Komitetas Piliiečių Kooperacijai Vystyti

Kokį pasaulį mes turėsime po karo? Toks tai klausimas kamuoja visus kanadiečius, vyrus ir moteris. Savo straipsnyje "Linkui Naujo Horizonto" Mr. Donald Cameron duoda interesingų ir konstruktyvių patarimų ryt-dienos pasauliui.

Mr. Cameron, kurio straipsnis telpa Food for Thought, kurį leidžia Kanados Draugija Suaugusiems Šviesti, vadovauja Albertos Universiteto Extension Departmentui, Edmontone, ir yra narys Komiteto Piliiečių Kooperacijai Vystyti.

"Mes šiandien dalyvaujame visuotiniame kare," sako Mr. Cameron, "tikrenybėje — dviejuose karuose — kare prieš Hitlerizmą ir fašizmą ir kare už taiką ir užtikrinimą. Mes privalome laimėti abudu . . . Gali būti daug svarbiu mums suprasti, už ką mes kovojame, negu prieš ką mes kovojame." Už ką, tuomet, mes kovojame? Del paprastų žmonių vienu iš svarbiausių dalykų, už kuriuos mes kovojame, yra laisvė nuo nedeklaivis ir baimės.

Kad užtikrinti šią laisvę nuo nedeklaivis ir baimės, reikia stengtis parūpinti darbą visoms ir su tokiu atlyginimu, koks yra reikalingas užtikrinimui padoraus gyvenimo.

Toks bandymas įneš didelį pakeitimą mūsų gyvenimo būdą su atitinkamu pakeitimu žmogaus galvoje ir jo padėtyje.

Nereikia įsivaizduoti, kad tie pasikeitimai įvyks lengvai, arba, kad mes galime groti pirštais ir palikti viską laukui atlikti. Nekurie žmonės priešinsis didesniems pakeitimams jų gyvenime, būdami savanaudžiai arba vien dėl to, kad naujos idėjos jiems nepatiks. Todėl bus reikalinga šviesti žmones išaiškinant jiems tas idėjas, nes visi pakeitimai turi būti padaryti su žmonių sutikimu. Tikslai su žmonių sutikimu padaryti pakeitimai galės įsigyventi.

Kada šis karas praeis, sako Mr. Cameron, Kanada turės beveik pustrėčio milijono žmonių, kurie turės būti ap rūpinti taikos metu užsiėmimu. Įmdamas Albertą kaip už pavyzį, jis apskaičiuoja, kad ta provincija, turinti 800,000 gyventojų, per metus karo reikalams išleidžia \$200,000,000 — reikalingam, bet neproduktyviam tikslui. Jis sako, kad išleisdama tik tai ketvirtadali tų sumos — \$50,000,000 į metus — Alberta galėtų finansuoti tokią produktyvą programą, kuri būtų beveik 50 nuomėčių sa ve padengianti ir kuri parūpintų darbą dideliu skaičiumi žmonių.

Jis siūlo visą eilę projektų, kurie galėtų būti įta programa, iš kurių vienu, pavyzdžiui, yra vandens konservavimo sistema, kuri galėtų būti išplėsta po visas tris prairių provincijas bėgyje dešimties metų ir kam būtų reikalinga \$120,000,000. Iš tokios sistemos išsivystytų plati irigacija, kuri leistų apsigyventi dar 15,000 gyventojų Albertoj ir 10,000 Saskatchewanoj.

Tokia programa nereiškia galą privatiniam biizniui, bet ji reiškia, kad bus uždėti

tam tikri suvaržymai ant privatinio biznio. Tas reiškia, kad privatiniai ūzėvėniai turės dirbti kooperuojant su federale, provinciale ir lokalinėm valdžiom, visiems bendrai dirbant del visuomenės labo.

Lietuviai Kariai Dažnai Aplanko Torontą Nepamiršta L. Balso

Pastaruoju laiku Toronte viešėjo karys A. Samuolis. Draugas aplankė Liaudies Balso raštinę, išreiškė padėką visiems už kalėdinės dovanos, o laikraščio reikalam, už tai, kad laikraštis kas savaitę jį aplanko, paaukojo \$2.00.

Karys W. Mažietis, grįždamas iš Anglijos, nors labai trumpam laikui, bet buvo sustojęs Toronte ir laikraščio reikalams per drg. J. Ilgūtį paaukojo \$1.00.

Karys P. Pajuolis, pirmiau ilga laiką dirbes prie Liaudies Balso, vėl aplankė Torontą. Jis visomet myli padirbti ant gerai draugui žinomos mašinos — linotip.

Karys J. Morkūnas, pirmiau stovėjęs Camp Borden, Ont., pranešė, kad gabar jau randaš New Brunswick provincijoje.

Kanadiečiai Britanijoje laike pavaduoja arklius ir labai neseniai įvykių invazijos plačiai naudojami žvalgy, bei manevrų. Motoreikiai dabar riasi palaikymui.

Tiesa Apie Sovietų Sąjungą ir Jos Vada

Toronto Daily Star balandžio 9 dieną idėjo į savo apžvalgą trumpą apžvalgą Sidney ir Beatrice Webby knygos apie Sovietų Sąjungą.

Kadangi dabar lietuviai tarybininkai yra bioariausi iš visų tos Jungtinių Tautų sąjungos nakties niktintojai, mes manome, kad bus naudinga Kanados lietuviams susipažinti su tuo, ką rašo apie Sovietų Sąjungą tie du žymūs britai. Todėl žemiau paduodame Toronto Daily Star ap-

Admin.

žvalgą, kurį daug pasako apie Sovietų Sąjungą — Red.

Sidney ir Beatrice Webby (taipgi žinomi kaip Lord and Lady Passfield) yra žymūs Britų mokslininkai, kurie, asmeniniai atsilankymais ir dokumentariniiais tyrinėjimais, plačiai išstudijavo Sovietų Sąjungą — jos politinę struktūrą, ekonominę sistemą, įstatymus, konstituciją ir moralius jos organizacijos pamatus. Jų raportas buvo paskelbtas keli metai atgal po antgalviu: "Sovietų Komunizmas: Nauja Civilizacija?" Jie kondensavo ir padarė "up to date" savo ankstesnį darbą knygoj "Tiesa Apie Sovietų Rusiją." (išleisto Longmans, Green and Co.).

Savo rašinyje, Mrs. Webb palietė nekuriuos bėgamuosius klausimus apie Sovietų Rusiją: Ar Stalinas diktatorius? Ar SSRS demokratija? Kuomi ji skiriasi nuo Jungtinių Valstijų ir Didžiosios Britanijos ir Ašies tautų?

Naujas angliškas žodynas "diktatorių" apibūdina sekančiai: "Valdonas, kurio žodis yra įstatymas; absoliutus valstybės valdonas." Šitoj šviesoje, sako Mrs. Webb, Stalinas ne diktatorius. Jis yra rinktas atstovas iš vienos Maskvos konstitucijos ir SSRS Aukščiausj Sovieti. Jis šio amblaiaus buvo išrinktas vienu iš 30 Aukščiausj Sovieto Prezidiumo (Kabinetos) narių, kuris atsako-kingas prieš atstovų asambliją už visus savo veiksmus.

Stalinas niekad nesisavino diktatoriaus ar fiurerio pozicijos. "Kaip tik priešingai," rašo Mrs. Webb, "jis nuolat nurodė savo raštuose ir kalbose, kad jis, kaip Aukščiausio Sovieto prezidiumo narys, yra tikrai draugas 30 kitų narių."

Stalinas užsidirba pragyvenimą kaip Sovietų Sąjungos Komunistų partijos sekretorius ir gana kiek galios iš tos pozicijos. Bet ta galia nėra diktatoriška galia. Kaip generalis sekretorius, jis vykdo gyveniman partijos Centro Komiteto natarimus.

Kas liečia Komunistų Partiją, Mrs. Webb suranda, kad "ji ne oligarchija; ji yra demokratine savo vidujinėj strukturoj."

Per daugelį metų Molotovas buvo SSRS ministeris pirminkas, o nuo 1939 metų taipgi ir užsienio reikalų sekretorius. Gegužės mėnesi, 1941 metais, kuomet surūpino jį viešinti invazijos pavojus, Stalinas permė, su Prezidiumo sutikimu, ministerio pirminko ir apsigynimo ministerio ofisą. Jis tą atliko, nurodo Mrs. Webb, kaip tik taip, kaip kad Vinstonas Čiorilis padarė, kuomet jis, su sutikimu parlamento, tapo ministru pirminku ir apsigynimo ministru. Lyginant su Britų ir Sovietų ministeriais pirminkais, Jungtinių Valstijų prezidentas turi autokratiskiausią galią.

Mrs. Webb tiki, kad Sovietų Sąjungos konstitucija, pertaisyta ir priimta 1936 metais, Sovietų Sąjungą padarė "placiusia apimania ir lygiausia demokratija pasaulje."

Federalis sąjungos parlamentas turi dvejus rūmus — Sąjungos Senatą ir Tautų Sovietą. Abiejų atstovai renkami tiesioginiai piliiečių, rinkiminius distriktuose. Tautų Sovietas duoda pridedamąją reprezentaciją etnikoms grupėms, išskiriančioms pagal spalvą, sudėti, kalbą ar literatūrą, religiją ar apsiėjimą. Šešiolika didelių ir visa eilė mažesnių autonominių respublikų ir autonominių apylinkių yra atstovaujama abiejuose rūmuose.

Visi įstatymai privalo būti užtvirtinti bendrai abiejų rūmų susirinkimu. Ir šitie rūmai dirba išvieno su tinklu provinciniu, valstijų ir kaimu sovietu. Rinkimai yra slapti ir teises balsuoti turi visi gyventojai virš 18 metų amžiaus, neatsižvelgiant į lytį, rasę, religiją ar politinę ar socialę opinją.

Mrs. Webb manymu, "vienu iš svarbiausių Sovietų politinės demokratijos požymių yra rasinė lygybė. Jeigu lygios teisės visoms rasėms suverenėj valstybėj yra reikalinga politinės demokratijos charakteristika, tai SSRS stovi kaip tokios formos laisvės čiampijonė."

Matuojant šitokiu standartu, Mrs. Webb mano, kad nei Britų Imperija, nei Jungtinės Valstijos nėra ant tiek demokratiškos, ant kiek SSRS. Pilyėys Didžiojoji Britanijoj susidaro iš "Lordų Rūmų paveldėjimo ir karaliaus ypatingos teisės atsiskirti užtvirtinti statusus, priimtus Atstovų Rūmų ir atstomus Lordų Rūmų."

Palikus tą smulkmeną, Mrs. Webb klausia: "O kaip su konstitucija Britų Tautų Bendrijos su 500,000,000 gyventojų? Šitam didžiuliam plote tikrai 70,000,000 gyventojų valdomi pagal politinę demokratiją."

Egzaminuodama politines Britų imperijos žmonių tei-

Saugokit Sveikata

Rašo Dr. J. J. Kaskiaučius 530 Summer Ave. Newark, N. J.

Išsėnėjęs reumatizmas ir raižuligimas organizmo vandeniu turi ką tai bendra. Visokių esti reumatizmy ir visai jie labai netikę, nesiduoda gydyti.

Vienu reumatizmo rūšis — reumatoid arthrits kai kada kiek atšaldėja, kai iš organizmo prakalina gerą dalį vandens. Jei tokiam reumatikui duodi ammonium chloride po kokį 15 gramų ar 4 kartus dienoje, tai su šlapumu išeina daug vandens, audiniai pasilekia kiek sauseni, ne taip labai pažulgu vandeniu. Ir nuo to lengviau pasidaro sąnariuose. Mažiau narius skauda, ne taip jie pabrinkę ir geriau lankestos.

Jeigu taip po kelių dienų tokiam ligoniui amonijos chlorido nebeduodi, o pradėdi duoti gerokai paprastos druskos (sodium chloride), tai nuo jos ir audiniai parsiūva vandeniu — ir blogiau pasidaro nariams.

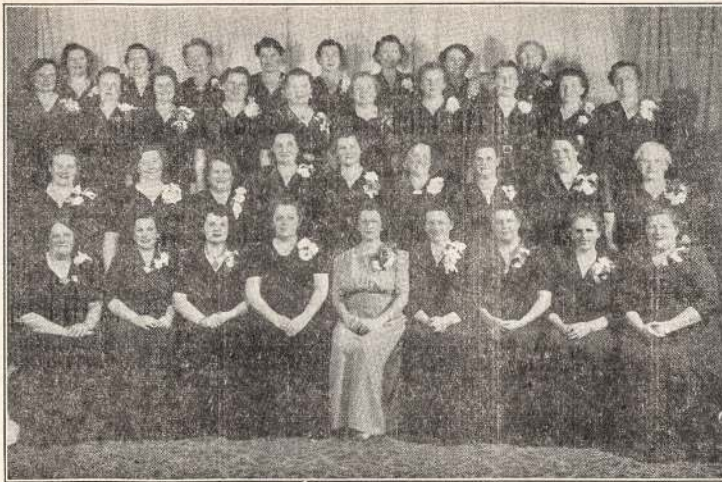
Zinoma, tai nėra reumatizmo gydymas iš pat pamatų, bet suteikia bent palengvinimo, tai ir tai gerai.

LIAUDIŲ BALSAS

Yra Visų Lietuvių Draugas

Lietuvių Literatūros Draugijos 21 Kuopa Rengia

KONCERTAS

Detroit Moterų Pažangos Choras

Sekmadienį, Gegužio (May) 2 Dieną
Jugoslavų Salėj, 1351 Drouillard Rd.

WINDSOR, ONT.

Programą Pildys

Detroito Moterų Pažangos Choras

Taipgi Dainuos Torontietė Pasivymėjusi Solistė

Elena Degutienė

KONCERTAS RENGIAMAS LIAUDIŲ BALSU NAUDAI

E. Degutienė

Pradžia 2 val. p. p.

Įlanga: iš anksto 50 c. prie durų 65 c.

Ką Gina Mūsų Jaunimas?

E. Blevičius

Didžiojo tėvynės karo prieš vokiškus ir japonus kautynių laukuose, mūsų jaunimas, mūsų jaunieji kariai gindami tėvynę rodo nepaprastą narsumą, nematytos drąsos pavyzdžius.

Zmogus, einąs į mirtiną mūšį nesigailėdamas savo kraujo ir pačios gyvybės — turi būti idejos įkvėptas. Hitlerininko "ideja" — tai grobti svetimą turtą, žudyti kitos rasės žmones, gauti vergų, kurie dirbtų vokiečiams. Einąs į mirtiną mūšį tarybinis žmogus — turi kilnią idėją — apginti savo tėvynę, apginti savo laisvę, apginti visa tai, ką jis pats yra sukūręs savo liaudies gerovei. Čia ir glūdi milžiniškoji jauniosios tarybinės kartos jėga.

Ką gina mūsų jaunimas? Mūsų šalis yra didi ir turtinga. Jos krantus plauna jūros ir vandenynai, ji turi gražiausias upes ir ežerus, jos gelmėse yra daug anglies ir geležies, naftos ir aukso, vario ir alavo, marmuro ir marmaro: jos paviršiuje auga tankiausias miškai; jos žemėje auga kviečiai ir rugiai, medvilnė ir linai, ryžiai ir saulialazės; jos soduose žydi obuoliai ir kriaušės, mandarinai ir citrinos, slyvos ir vynuogės. Visa tai, kadaise, prieš 25-kerčius metus priklausė fabrikantams ir dvarininkams. Po Didžiojo Spalio Socialistinės Revoliucijos visa tai perėjo į liaudies rankas, liaudies gerovei.

kas, liaudies gerovei.

Ir liaudies, ir jaunimas, gaivūs šiuos visus turtais į savo rankas pradėjo statyti naują gyvenimą, kuri savą ateitį. Jis pastatė milžiniškas gamyklas, elektros stotis, kasyklas. Savo rankomis jis pagamino šimtus tūkstančių kombainų, traktorių ir kitų mašinų kaimui. Jis pastatė sau dešimtis tūkstančių naujų mokyklų, šimtus universitetų ir pastatė tenai savo vaikų, darbininkų ir valstiečių vaikus, kuriems mokyklos ir universitetai visuomet būdavo uždaryti; jis, liaudies, pastatė teatrus ir kinus, kurortus ir poilsio namus, stadionus — ir visa tai sau, savo vaikams, pačiai liaudžiai, liaudies vaikams.

Kas galėtų nurodyti bent vieną kitą šali kur vidurinių mokyklų moksleivių skaičius per 15 metų išaugęs 20 kartų ir kad tose gimnazijose mokintasi garbininkai, valstiečiai ir darbo inteligentijos vaikai. Tai yra galima tikrai Tarybų Sąjungoje. O tautinėse respublikose įvyko dar didesni sėkmės. Kirgizijos TSR moksleivių skaičius vidurinėse mokyklose padidėjo 172 kartus, Armėnijos TSR — 68 kartus, Uzbekijos TSR — 53 kartus, ir taip toliau.

1940-tais metais Tarybų Sąjungos universitetuose mokėsi daugiau studentų negu visuose 15 didžiausių Europos valstybių universitetuose! O merginų mūsų u-

niversitetuose mokėsi daugiau, negu 22-se kitose valstybėse.

Tarybų jaunimas išeidavo į 650 stadionų, 7.000-ius sporto aikštelių, 6.000 slidžių aikštelių, į tūkstančius stovyklų bei parkų žaisli, išsėtis, užsigrūdinti, linksintis. Šiaurinio Poliaus užkariuotojų tarpe buvo tarybinio jaunimo atstovai — Širšovas ir Fiočorovas. Mokslo Akademijoje, šalia senų akademikų mes matome tarybinio jaunimo atstovus, jaunus akademikus Lysenko ir Soboljovą, tarptautinių konkursų laureatų tarpe mes matome tarybinį jaunimą. Ir visi jie yra liaudies vaikai ir visa tai jiems davė tarybų valdžia.

Dabar vokiečiai nori atimti visa, ką tarybų liaudies, tarybų jaunimas atkariavo darbu bei trūsų sukūrė per tuos 25-ius metus. Jie nori atimti iš mūsų mūsų jėgas ir upes, mūsų ežerus ir miškus, mūsų naftą ir aukso, mūsų duoną ir medvilnę; jie nori mūsų gamyklų ir fabriko, mūsų kasyklų ir elektros stoties. Jie nori apibėgti ir suėsti mūsų gėrybes, o mūsų kultūrą sunaikinti, jie nori mūsų pačius paversti savo vergais.

Pažūrėkite, ką jie jau šiandien veikia mūsų gimtoje Lietuvoje. Jie atėmė ir atima iš lietuvių jų darbo vaisius, jie uždarinėja lietuvių mokyklas, jie kolonizuoja Lietuvą vokiečiais, jie vokiečiai lietuvių kultūrą, jie jau uždarė Lietuvos universitetų humanitarinių mokslų fakul-

Raudonoji Armija per žiemą savo ofensyvą išvarė priešais 300,000 ketvirtinių mylių ploto ir šimtus tūk-

šimtų jų užmušė ir kelis šimtus tūkstančių suėmė. Čia matote keletą Raudonosios Armijos raitelių, kurie žie-

Lietuviai Reakcionieriai Susiskaldė į Tris Grupes

TORONTO. — Iš Amerikos lietuvių fašistų, social-fašistų ir klerikalų spaudos, kaip tai Dirvos, Vienybės, Draugo ir Naujienų, matytis, kad lietuvių reakcionieriai, fašistai, socialfašistai ir klerikalai, "bevaduoami" Lietuva, patys tarp savęs susipiovė ir susiskaldė. Pastaruju laiku susiorganizavo dar viena taryba. Taigi, dabar jie turi jau tris tarybas. Pirmiausia susiorganizavo Lietuvos Piliiečių Sąjunga su buvusiu Smetonos konsulu Berlyne, Grinium, priešakyje. Šios tarybos tikslas iškviesti Amerikos lietuviuose simpatijas naciems okupantams, ką jis savo gyvavimo pradžioje stovi įgyvendinti. Amerikos įstojimas į karą apskundžia jos darba, bet ji neušleis rankų. Kita taryba — Amerikos Lietuvių Taryba — suorganizavo klerikalai su socialfašistais. Jos priešakyje stovi Draugo redaktorius Šimutis ir Naujienų redaktorius Čirgaitis. Ši taryba nori kaip nors surišti Lietuvą su Lenkija ar ku nors kitu, kad tik pasmaugti tarybinę Lietuvą. Nekuriama, tačiau, atrodė, kad Grigaitis ir Šimutis būdavo su lenkais reakcionieriais duoda gerą progą gyvuoti dar vienai tarybai. Ir štai, nedaug laiko atgal, pasirodė dar viena taryba — Lietuvių Vaduoti Sąjunga.

Šią tarybą, atrodė, suorganizavo tokieji smetonininkai, kadangi iniciatorium buvo pats Smetona. Pareikšime šį trečią tarybą kalba apie teisingą Lietuvos "tradicijų" — j tas "tradicijas" ir skaito ir 1926 metų smurtišką smetonininkų perversmą. Taigi, Amerikos lietuvių reakcionieriai jau susiskaldė į tris grupes. Ir visos trys "srovės" "vaduoja" Lietuvą ne prieš nacius kovodamos, bet rėkdamos, kad Lietuva pavojus iš Sovietų pusės, kadangi jos armijos artinasi prie Lietuvos sienos. Dabar tie fašistai negali bendrai veikti, tai kas būtų, jei ir patys valdžia Lietuvos. Jie vienas kitą skersa. Perversmai ir pučiai būtų nuolatos. Atsirado Nauja Taryba Ir Tarp Kanados Lietuvių. Teko nugirsti, kad Toronto susiorganizavo dar viena taryba. Tai atgarsis tų peštynių, kurios reikėdė ir reikėdė tarp kanadiečių tarybininkų. Atsimenate, kad buvo suakibę už plauktų bėrimininkai su frenzelečiais. Del tų peštynių visa taryba buvo prikrikus. Aukštaitė, tiesa, viską susidėjęs į sterbę, išsivežė į Montrealą ir dabar leidžia elementoriaus su visokiomis meditacijomis. Bet vienybės tarp tarybininkų nebuvo ir nėra.

Nauja taryba, atrodė, bus susirišusi su trečia amerikiečių taryba, kurią suorganizavo pats Smetona.

Iš Aukštaitės elementoriaus matyti, kad tarybininkai siuntė Kanados valdžiai rezoliuciją, reikalaujančią, kad Kanados vyriausybė verstų Rusiją suorganizuoti lietuvišką armiją iš deportuotų lietuvių. Kas tie deportuoti lietuvių?

Visi po prievarta deportuoti lietuvių yra aršūs Lietuvos liaudies priešai — smetonininkai ir hitlerininkai. Jie buvo išvežti, kad negalėtų padėti naciams teruoti Lietuvos žmones.

Nes smetonininkai ir ne hitlerininkai patys pabėgo į Sovietų Sąjungos gilumą. Niekas jų nepertavo. Šitie lietuvių stoja į Raudonosios Armijos lietuviškas vienetes. Jie suaukoja visą milijono rublių del pasta'ymlorlaivų lietuviškam eskadrui mui.

Taigi, smetonininkai nepripažįsta tos lietuvių armijos. Jie nori, kad Sovietų Sąjunga apginkluotų Hitlerio draugas. Bet tokių dalykų niekad nebus. Jūs apėitai dideli ir labai atkakliūs bet jūs jų nepasotinami. Nanykit, kad Kanados ir Sovietų Sąjungos valdžios negalės matyti gudrių hitlerininkų siekių.

Darbininkas

KIEKVIENAS SEPTINTAS AUSTRALIAS UNISTAS

WASHINGTON. — Australijoje kiekvienas septintas asmuo priklauso prie unijos. Kolektyvia susitarimas yra kaip taisyklė. Didelių neorganizuotų darbininkų grupių Australijoje nėra. Darbininkai turi didelę įtaką vyriausybei. Jie kontroliuoja valdžias keturių valstijų iš šešių valstijų Australijoje. Taigi Darbo Partija sudaro nacionalinę vyriausybę. Taip tai rašo Australijos Darbininkų Unijos New South Wales skyriaus sekretorius savo brošiūroje "Darbininkai Australijoje".

TORONTO. — Torontiečiai protestuoja prieš pakėlimą anglų kainos. Ateinančių trečiądienį yra šaukiamas anglų vartotojų protesto mitingas. Mitingas įvyks balandžio 21, 8 valandą vakaro, Manning ir College salė.

Sąjungininkų bombardieriai neseniai pazeidė 35 fašistų laivus Neapolio prieklaukoje,

jos prieplaukos 200 tonų bombų. Apart laivų, buvo sunaikinta aerodrome 27 italų orlaiviai. Italai dabar bijo, kad britai ir amerikiečiai neįsiveržų į Italiją.

jos prieplaukos 200 tonų bombų. Apart laivų, buvo sunaikinta aerodrome 27 italų orlaiviai. Italai dabar bijo, kad britai ir amerikiečiai neįsiveržų į Italiją.

jos prieplaukos 200 tonų bombų. Apart laivų, buvo sunaikinta aerodrome 27 italų orlaiviai. Italai dabar bijo, kad britai ir amerikiečiai neįsiveržų į Italiją.

VALSTIECIO SŪNAS

GYVENIMO AUDROSE

APYSAKA

(Tąsa)

Martynas klydų fabrike išdirbo mėnesį... kitą... trečią. Atidavė dėdei skolą. Pasituntė kelis dolerius ir tėvui. Kaip tik kiek susitaupę pragyvenimui, tai metė tą darbą ir gavo milžinišką geležinių dirbtuvė, prie garvežių būdavo įmontu. Paskui dirbo laivų būdavo įmontu fabrike. Į pusę metų laiko dirbo net penkis skirtingus darbus. Tik klydų fabrike patsai savo valia nuėmė, nes negalėjo pakeisti tos smarvės, o visur kitur buvo atleistas. Tai fabrikas užsidarė, tai mažno darbininkų skaičių.

... o kaip kada ir du. Ji rašė apie pasiliginimą, kad žiemą baigs mokyklą. Martynas buvo priverstas keisti darbus. Kol kitą susirasdavo, tai dalį taupinių turėjo pravalgyti. Katrė nesiskundė. Ji gyvena pas tėvus ir gali palaukti, kol Martynas užteiktinai užsidirbs pinigų. Ji jo amžinai.

Savaitė po savaitė, mėnesis po mėnesio slinko. Jungtinėse Valstijose reikėdė didesnis nedarbas. Tūkstančiai darbininkus metė į gatves. Metė ir Martyną. Jeigu pirmiau į savaitę laiko galėjai pagauti kitą darbą, tai dabar valstiečioji dvi ir tris. Pinigai, kurie dirbant buvo sutaupti, šliaužė laukan. Tas daug erzino. Jau ir pavasaris atėjo.

Martynas tapė kietai, kaip visai "grinoriui." Šeštadienį jis eidavo pamatyti kino — juodžius, ten, kur buvo pigiausi. Draubųji turėjo dvi eiles — vieną švarią, "šventadieniinę," o kita darbinė. Karčiūmų nelankė, alaus stiklų išgerdavo retai. "Geriau brošiūrą nusipirksi," mąstė. "Kiti burdingeriai šeštadienį imdavo nuo "birmono" už kvoderį šešias alaus bonkas ir sekma-

dienį gerdami dainavo. Martynas apsidėjęs ir be to. Bet valgė gerai, nes žinojo, kad tas palaiko žmogaus sveikatą ir suteikia darbo jėgą. Literatūros stengėsi nusipirkti kiek daugiau. Jau visos "Kovos" išleistos brošiūros buvo pas jį. Skaitė brošiūrą po brošiūrą, domėjosi 1905 metų revoliucija, kitų šalių darbininkų judėjimu. Skaitė "Novy Mir" ir jo išleistas brošiūras. Čia jam pakliuvo Lenino brošiūros: "Mėnėševimo Krizis," "Politinė Padėtis ir Social-Demokratų Užduotiniai," "Platforma Revoliucijos Social-Demokratų," "Pradžią Revoliucijos Rusijoje," "Paryžiaus Komuna" ir kitos.

VI

Tėvas rašė, kad derlius buvo prastas. Jis neprasė pinigų, nes žinojo, kad Amerikoje nėra aukso kalnų ir upės pėnė, o džiaugėsi, kad šimtas jau patsai verčiasi ir rublį kita prisidūcia. "Šėnuu, rūpinkis savim. Mes kaip nors galų su galu sudursime," rašė Motiejus Pieva. "Ar parašė paskutinius įvykius Katrė Vosilkaitė?" atstė šis klausimą gale laiško.

Martynas susirūpino. Kas atsitiko su Katre? Jau antras mėnesis negauna laiško. Nejaugi!? Negali būti, ji mano... mano... Tą vakarą dideliame sujūdimė Martynas parašė sekamo tu-

rinio laišką: Brangiausia Katriute!

Šeštą valandą vakare parėjau iš darbo. Dirbu sunkiai, bet ne vien sau, o kartu ir tau. Stengiuosi kaip galėdamas būsimai mūsų laimei. Amerika nėra lengviau ir kultūriškiau, kaip Lietuvoje. Čia jauni žmonės yra laimingesni. Daugelis iš jų turi savo nuosavus namus, darbus ir smagius gyvena. O, brangioji, viskas būtų gerai, smagus pasaulis, kad mes galėtume susukti malonų savo šeimynos lizdai! Nelaimingas, kad mus skiria ta atsta ir kol kas iš mano kaltės aš vis dar negaliu jums pasitęti laivakortę ir pinigų kelionei.

Katriute! Gulu ir keltuoisi, vakare, dieną ir prie darbo vis apie tavę mąstau. Dažnai tave sapnuoju. Kokis nelaimingas, kada pabužėsi esu vienas ir žinau, kad tu už tūkstančių mylių!

Vakar vakare pusbrolis Feliksas Bītė pasikvietė mane į savo varduves. Ten buvo daug jaunimo, dainavo ir šoko. Bet manau buvo labai nesmagu, nes mintys vis sukosi apie tavę. Ten buvo ir tau pažįstama mergina — Rožytė, kuri kartu su mumis ejo mokyklin. Ji darė man daug nesmagumo, pasakojo, bėgė tu, Katriute, parašei jau laišką ir rengiesi vykti Maskvon, kad su manimi jau viskas baigta. Netikiu! Netikiu, nes ji tą pat vakarą išmetinėjo, kad aš "no-

si pakabinęs," suku galvą apie tavę, kada Amerikoje galima sau susirasti merginą. Iš jos apėjimo ir kalbos sprautau, kad ji norėtų su manim draugauti.

Mano brangioji, aš tavo ant visados! Aš pamenu šieno kupetą!... Aš pamenu sodo galo kėlį! Jie buvo mūsų būdininkais. Aš esu laimingas vien prisiminges tavo pirmą karštą melį, aš matau tavo smagias akutes ir džiaugiuosi prisiminges mūsų praeties laimę ir ateties planus.

Brangioji! Jau antras mėnesis laiko, kaip negaunu laiško. Pirmiau gaudavau kas savaitę, o kai kada ir du. Nežinau to priežastis. Bijau del tavo sveikatos! Dar daugiau rūpesčio padarė mano tėvo laiškas, kurį šiandien gavau. Jis klausia: "Ar parašė paskutinius įvykius Katrė Vosilkaitė?" Brangioji, rašyk greitai kas atsitiko? Lauksiu, lauksiu!

Karšitai jus bučiuoju! Tavo Martynas

VII

Sekandčią dieną Martynas pasituntė tėvui dvidešimtis penkis dolerius prašant atmotėti skolą, kurią užtraukė į siūnčiant Amerikon. Neuzlėjo ji tartum perkūnas pritenkė Katrės laiškas: (Bus daugiau)

SSRS Unijos Stoja į Pagalba Stalingradui

KUIBISEV. — Ant sugriauto Stalingrado miesto namo sienos Raudonosios Armijos kareivis pereitą žiemą kreida užrašė: "Stalingradas bus atstatytas." Ir atstatymas buvo pradėtas dar tuo metu, kada paskutiniai fašistiniai įstovėlių būriai buvo naikinami šiurinė Stalingrado atstatyti pradėjo plaukti nuo įvairių unijų iš visų šalies dalių.

Kuomet komisija iš Rostriukijos Komisarato pribuvo į Stalingradą dėl apskaičiavimo nuostolių, saporiai turėjo padaryti takus tarp griuvusių fabričių distriktuose. Kiekviena žemės pėda buvo užimtuota. Šeši iš septynių Stalingrado distriktų buvo visi sunaikinti. Visuomenės aptarnavimo sistemos buvo visi sunaikinti. — viši 200 mylių vaandens vamzdžių, 75 mylių gatvėkarių linijų, elektros sistema, telefonų sistema ir nuotakų vamzdžiai. Veikė tik viena kepykla.

Didžiausios kovos įvyko apie didžiausios miesto fabriku: Dzeržinskio Traktorių fabriku ir Raugonojo Spalio Pleno fabriku, kurie buvo nuolat apsaudomi iš artimiausių per 163 dienas ir naktis. Nežinrin to, keli departamentai Dzeržinskio fabriku, naudodami barmonis Volgos upės atgabentus mašinas, jau veikė saugios vietose, tačiau sidami sugriautus vokiečių tankus, kad pasintus juos atgal į kova prieš vokiečius. Darbas ant didelių volų ir tarpkylų Raudonojo Spalio fabriku eina visu smarkumu; plieno gamimas bus pradėtas gegužės mėnesį.

Būriai Medicinos Darbininkų Unijos narių surašė žmones ir suregistravo sergančius ir sveikus. Laikui, ligoninės buvo įsteigtos tarp griuvusių. Pirmuoju nauju pastatu bus darželis del vaikėkų, kurie buvo evakuoti į Užvoig. Nebuvo nei vienos mokyklos sveikos, bet dabar veikia jau 7 mokyklos tik viename sugriautame distrikte. Atidaryta jau 30 restorantų, iš kurių penki del vaikų. Taipgi veikia 4 milty malūnai, 12 kepyklų, 7 maisto fabrikuai ir 20 krautuvių

atstatyti. Taisyms skyrius Dzeržinskio fabriku turėjo pašvesti kelias dienas taisyms lopetu, kastuvų ir kitų įrankių del apdirbimo daržų. Amatų unijos Ivanove, Maskvos skyrius, surinko 1-600 gatvių galvių ir 65.000 pūdų sėklų del Stalingrado. Dalis sėklų buvo pasiųsta orlaiviais.

Grupės moterų nuvadė griuvėsius nuo didžiųjų gatvių. Grupės taisytoju, Konstrukcijos Darbininkų Unijai vadovaujant, atstatė pirmą elektros jėgos stoją, gelžkelio linones ir stotis. Šimtai inžinierių, mokytojų ir medicalių darbininkų atvyko iš tolimų vietų — kiti net iš Sibiro.

Judėjimas del pagalbos Stalingradui atstatyti buvo pradėtas amatų unijų ir po visą šalį. Per dvi savaites buvo surinkta 8.000.000 rublių (\$2.000.000) Ivanovo apylinkės fabrikuose Saratovo unijos pirniko ištiesa traukinį drabužių, apavų ir milo. Tekstilės darbininkai viename didžiuliam fabriku Maskvoje pasiskyrė sau uždaviniu atstatyti Stalingrado vaikų daržulius. Studentai vakacinėje Kuibisevo mokykloje pagamino įrankius del Stalingrado vakacinės mokyklos. Pašto, Telegrafo ir Radio Darbininkų Unija Ivanove miestu surinko pinigų del keturiu radio stočių, dviejų paštų ir dviejų telefono stočių. Spaustuvų darbininkai centraliniame distrikte pasinautė kelias spausuves Stalingrado dienraščiui, kuris nestuotoj nei viena diena net ir didžiausių kovų metu. Kino darbininkai pasinautė del vežiojamo kino įrengimus.

Ka viena unija atliko del pagalbos Stalingradui, buvo aiškiai aprašyta Iljo Gorbacovo, Upių Darbininkų Unijos pirniko. Jo unijos narių, saiko jis, apsiėmė atstatyti Stalingradu prieplauką, kuri daugiausiai nukentėjo kovoję del miesto. Visos prieplaukos, sandėliai ir mašinerija buvo sunaikinti ir veik vis žemosios Volgos flotilos laivai buvo nusunkinti.

"Narai, paskolinti iš Rybinsko, Gorkio ir Kuibisevo, iškėlė veik visus nusunkintus laivus," sako Gorbacov. "Mūsų unijos nariai ant Kama upės ir kitose Volgos prieplaukose apžiūrėjo savo įrankius ir dalį jų paskyrė del Stalingrado. Upės darbininkai Gorkio mieste pasinautė Stalingradui trijų tonų plaukiojančių keltuvų, visą elję barkų, devynius naujai pastatytus krovimo konvejerius, tris motorines valtis ir 20 bagežo trokų.

"Daug mūsų unijos narių žuvo Stalingrade, kovodami darbininkų pulkuose ir gaudami per Volga kariuomenę ir reikmenas. Todėl kiekvienas mūsų unijos skyrius paskyrė po tam tikrą skaičių narių vykdimui į Stalingradą užimimui jų vietos. Gorkio mieste beveik visi nariai kreipėsi, kad jie būtų pasiųsti į Stalingradą, bet mes nuskyrėm tik pačius geriausius darbininkus."

Taip tal Sovietų darbininkai stoja pagalbon narsinam Stalingradui.

J. Kevėža
11-A Delaware Ave.
Toronto, Ont.

Viena iš Kanadoj gaminamų kanuolių. Ji šaudu veiki keturiu coliu (3.7 col.) šoviniu ir labai toli nušauca. Jos svoris lygus sunkiam buturiui su.

Nauja Britų Partija Išrinko Savo Atstovą

LONDON. — Nauja partija Britanijoje, iki šiol ignoruojama, netikėtai išliko į viršų, kuomet jos kandidatai sumušė vyriausybės kandidatus laike rinkimų Eddisburij konstitucijoje.

Ta partija yra Common Wealth Partija — Bendoro Turto Partija. Ją įsteigė Sir Richard Acland, iki 1935 metų buvęs liberalu ir atstovues liberalus parlamente. Jis yra tartingus filantropistas.

Tos partijos kandidatu buvo lakūnas John Loveseed. Jis yra Britanijos mūšy veteranas, taipgi kovojęs Ispanijoje, republikonų pusėj. Prieš jį kandidatavo valdžios palaikomas Thomas Peacock, tautinis liberalas.

Common Wealth Partijos kandidatu išrinkimas yra reikšmingas tuo, kad ta partija stovi už bendrą nuosaivę visiems stambiesiems šalies resursams ir aptarnavimo sistemoms, kaip ir industrijai. Jos steigėjai tik, kad kapitalizmo dienos jau suskaitytos. Pasikalbėjime po tos partijos atstovo išrinkimo, Aclandas pareiškė:

"Mes norime sujungti rusų ekonomine sistema su mūsų pačių demokratine politine sistema ir mes tikime į laisvę ir religiją."

Svarbiausiu Loveseedo o balseiu pirmrinkimoj kampanijoj buvo "Kiekvienas balsas už Loveseeda reikiška būlų už Beveridge raportą."

Loveseed agitavo už įvedimą Britanijoje visuomeninės iškėlė veik visus nusunkintus laivus," sako Gorbacov. "Mūsų unijos nariai ant Kama upės ir kitose Volgos prieplaukose apžiūrėjo savo įrankius ir dalį jų paskyrė del Stalingrado. Upės darbininkai Gorkio mieste pasinautė Stalingradui trijų tonų plaukiojančių keltuvų, visą elję barkų, devynius naujai pastatytus krovimo konvejerius, tris motorines valtis ir 20 bagežo trokų.

"Daug mūsų unijos narių žuvo Stalingrade, kovodami darbininkų pulkuose ir gaudami per Volga kariuomenę ir reikmenas. Todėl kiekvienas mūsų unijos skyrius paskyrė po tam tikrą skaičių narių vykdimui į Stalingradą užimimui jų vietos. Gorkio mieste beveik visi nariai kreipėsi, kad jie būtų pasiųsti į Stalingradą, bet mes nuskyrėm tik pačius geriausius darbininkus."

Taip tal Sovietų darbininkai stoja pagalbon narsinam Stalingradui.

vesti ant daržo tako, kaip kad buvo pasielgta po pereitą karo.

"Mes žiūrėsim, kad visuomenė būtų pastatyta pirmoj vietoj, o didieji interesai antroju. Kapitalizmas visaiškai sunok. Prieš mus stovi tokie dideli pasikeitimai, kokie įvyko kuomet feodalizmas buvo nugalėtas individualizmu. Žmonės su protais tokių, kurie kontroliuoja Imperial Chemical Industrijas Stokio, visai negali su sprasti pasauli, koks bus po šio karo, tačiau tie pakeltimais vistiek įvyks."

"Dideliems kompanijoms aždėjo galas," sako jis. "Common Wealth Partija tiki, kad visi didieji resursai privalo sudaryti bendrą šaltinį. Mes duotume kompensaciją didžiųjų kompanijų savininkams po 1,500 svarų sterlingų į metus."

Ar šitos partijos programa ir jos įgyvendinimo metodai praktiški, čia nėra galimybės diskutuoti. Bet čia galima pasakyti, kad išrinkimas tokiu partijos atstovo rodo, jog britų politikams linkini visuomeninės nuosaivės šalies resursams, industrijai ir visuomenės aptarnavimo sistemoms. Naujos partijos tikslus aiškindamas, Aclandas pareiškė:

"Mes tapsime kraštu be didelių kapitalistų. Štai už ką mes kovojame ir visi paklausti darbininkai ir kareiviai žiūrės, kad nebūtų at-

ant vietos, vienok sekretorių rados galimybė su tais nariais susisiekti — ir iš jų duokles išrinkti. Taipgi prisistatė už didesnę narių pusę duokles 120 kp., Hillcrest, Alta., sekretoriū.

Knyga jau gatava ir tuoj bus pradėta siuntinėti nariams, kas reikiška, kad ir duokles turi būti sumokėtos kuogreicičiausiai. Knygos paruošimas ir išsiuntinimas labai daug atėmis, ypatingai šiuo laiku, kada viskas žymiai yra pabrangė. Kuopos, kurios dar neprisiuntė duoklių, truputį sukrukskite sparciau.

Apšviotos Fondas

Pastaruoju laiku pradėjo daugiau plaukti pinigų į apšviotos fondą. Štai seka sąrašas, kurios kuopos ir kiek prisistatė aukų į šį fondą:

- 21 kp., Windsor, \$26.00
- 137 kp., Montreal, 5.00
- 137 kp. nariai 2.45
- 100 kp., Timmins, 7.00
- 217 kp., Winnipeg, 7.00
- 113 kp., Hamilton, 5.45
- 130 kp., Coleman, 5.00
- 120 kp., Hillcrest, nariai 4.10
- 15 kp., Fort William, \$0.95 kp., Kapuskasing, 45
- 47 kp., Montreal, nariai 4.00

Viso aukų gauta iki šiai dienai \$67.25. Kaip matote iš sąrašo, tai 21 kp., Windsor, daugiausiai pasidarbavo del šio fondo stiprinimo. Kaip 100 kp., Timmins, Ont., 113 kp., Hamilton, Ont., 139 kp., Coleman, Alta., ir 120 kp., Hillcrest, Alta., taipgi savo pareigas gražiai atliko. Kurios kuopos dar neprisiuntė su auksa šiam kilniam ir svarbiam tikslui, ar kurios kuopos dar labai mažai prisidėjo, prašome tai atlikti.

P. Kisiel
LLD KVK Sekretorė

IVAIRENYBĖS

Mes Galime Stikle Gyventi, Stiklu Apsidengti ir Stikle Pasigaminti Maistą

Stiklas yra taip senas, kaip pati civilizacija ir naujas, kaip vakarykščia diena. Kas atsitiktų su mūsų gyvenimu, jeigu staiga kaip netektume stiklo? Sakysime, jį pasigrobtų priekais! Tačiau juo negali pasigrobtu tol, kol mes turime smėlio, sodos ir pelenu.

Stiklo pagaminimą atrado netikėtai ir jo pirmieji meistrai to nežinojo, kad tai jų padarinys. Yra pasakojimas, kad kartą finikielcis važiavę laivu sustojo išsivirti vakarienę ant smėliuotų upės krantų Syrijoje. Jie uždėjo puodą ant gabalo sodos ir užkūrė malkas. Pasivaigė nuvažiavo. Po to kiti žmonės rado keistą dalyką. Ugniavietėj gulėjo "akmuo" perduodantis šviesą. Manė, kad koles kristalinis akmuo, brangenybė. Vėliau ištyrė, kad iš sodos, smėlio ir pelenu savaimė pasidarė stiklas.

Tai jau bus apie 5,000 metų atgal. Nuo to laiko pradėjo daryti stiklą ir jį vartoti langams.

Šiandien stiklas mūsų gyvenime yra viskas. Iš jo gali daryti visokius daiktus. Anglijoj jau dabar planuoja statyti stiklinius namus. Jis gali būti įvairių spalvų. Gali būti stiklas stiprus, lankstus; iš jo gali statyti sienas, uždėti stogą, daryti stalus; tinka gražiausioms lentynoms. Stikliniai pečiai, puodai, rakandai ir lovoms spyruoklės kuogreicičiausiai.

Šiandien kariški laivai plačiai vartoja stiklą. Jis išlaiko didžiausią karštį ir neįjio šalčio. Tankams daro sienas, kad kulkos nepereitų, laivams įdeda dugnus, kad būtų galima matyti kas yra po laivu jūroje.

Mokslas žino violetinių spindulių itaką žmogaus sveikatai, ypač augantiems žmonėms, kad turėtų tvirtus ir gerus kaulus. Anglijoje yra išrasta padaryti stiklą, kad per jį pereitų violetiniai spinduliai. Ateityje gyvensime tokiuose namuose, kur gausime violetinių spindulių visą dieną būdami viduje.

Bet tai tik pradžia. Virimui indai geriausi, nes jie savyje nelaido jokį bledingų dalykų žmogaus kūnui. Ir kas svarbiausia, tai stiklo pagaminimas labai pigus. Jo žaliavos versmės nesiekiamos.

Owens-Corring Fiberglass Co. iš stiklo gamina valakmenas. Chemistai išmoko iš tos medžiagos gaminti visokias drapanas. Mergaitės dėvi sukneles pagamintas iš stik-

lo. Darbininkai vartoja jį darbo drapanas gamintas iš tos medžiagos.

Iki šiol vartodavo šilko siūlus prie operacijų susiūti mėšai ir odai, prapiuotom žandom. Vata buvo vartojama "spunciams", kraujo sugėrimui. Šiandien stiklo spunciai geresni, nes jeigu jų liktu žaizdoje, jeigu siūlai pasiliktu žaizdoje, tai juos galima su Ek-ray nu-fotografuoti.

Stiklo padariniai turi tą pirmenybę, kad jie nesudega, neįjio karščio ir šalčio.

Su kiekvienais metais stiklo "gamyba plinta ir auga. Kas metai visokiausiu produktų pagaminimas didėja.

Ką stiklas duos ateityje, tai parodys mokslas. Tačiau šiandien mūsų gyvenime jau lošia tokį vaidmenį, kad net sunku persistatyti kas būtų, jeigu staiga jis išnyktų iš mūsų tarpo? Kaip dabar yra, be stiklo pakilus gyvenimas — visa civilizacija — kristų žemyn. Šiandien dėka stiklo astronomai ma to žvaigždės ir žvaigždynus. Stiklo dėka mes fotografuavome visokius dalykus. Mūs akyms nusilpsta, tai stiklo akiniai pagelbėti — padidina dalykus ir matome. Turime šviesius namus, matome pro traukinių langus bei automobilių langus, nes stiklas permatoma madžiaga.

Rastu kaip padaryti kitas permatomas medžiagas, bet jos brangesnės ir ne tokios geros, kaip stiklas.

Bendrai, stiklas lošia didelę rolę žmogaus gyvenime. Su stiklu artai susirūšęs mokslas ir visa šių dienų civilizacija, kultūra.

M. A. Šešupis

KONSERVATIVŲ VADAS NORI VISŲ TAKSU

OTTAWA. — Hon. R. E. Hanson, buvęs konservatyvų vadas, reikalauja, kad vyriausybė dovanojūt taksus už visus 1942-ru metus. (Vyriausybė dovanojo 50 nuosimčių.)

Jeigu jo pasiūlymas būtų priimtas, tai vyriausybė būtų gražinti iš savo išdo dėkles sumas pinigų, kadangi daugelis kanadiečių yra sumokėję iki pusės savo taksi. Kiti, be abejo, dar nemokėję nei kiek.

Jis taipgi pavicino tironiją pabaudą už nedamokėjimą taksiu. Girdi, tironiems investuoti arba profesionalams nuodugniai apskaičiuoti savo įėjgas nelmanoma ir tokiu būdu išvengti nedamokėjimų.

SENŲ IR DUKTERŲ KANADOS LIETUVIŲ SAVITARPINĖS PAŠALPOS DRAUGIŲS

VAJUS

Nuo 1 d. Kovo mėn. iki 31 d. gegužės mėn.

Istojiimas Nupigintas Per Pusę

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija yra didžiausia pašalpinė draugija lietuvių tarpe Kanadoje.

Jau tūkstantėsiu lietuvių aprūpino ligoje ir nelaimėje. Nuo sucentralizavimu šios draugijos, per 7 metus pašalponis jau yra išmokėta su virš \$25,000, o pomirntinji virš \$5,000.

Istoji į draugiją galite gauti pašalpos ligoje nuo \$3.25 iki \$11.00 ir savaitę per 6 mėnesius ir kitus 6 mėnesius pusę pašalpos. Taipgi pomirntinės nuo \$80.00 iki \$160.00.

Del platesnių informacijų kreipkitės prie vietos kuopų valdybų, arba į Centro Pliedimoj Komiteto sekretorių sekančiu adresu:

J. Kevėža
11-A Delaware Ave.
Toronto, Ont.

\$6.00
Metams

"VILNIS"

\$3.50
6 Mėnesiams

Lietuvių Liaudies Dienraštis

"Vilnis" kasdien paduoda teisingiausias žinias apie naują tarsią Lietuvoje ir kituose okupuotose kraštuose.

"Vilnis" turi naclatinius korespondentus visuose Amerikos didesniuose miestuose ir pramonės centruose.

"Vilnyje" telpa daug raštų iš mokslo, sveikatos ir politikos sričių.

"Vilnis" turi tris skyrius: Mokslo, Moterų ir Anglišką skyrius; pastarieji du galima atskirai užsiprenumeruoti.

"VILNIS"
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.
U. S. of America

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Sėnų ir Dukterų KLSPD pirmos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 18 dieną, 2 valandą po pietų, 160 Claremont St. Visi nariai prašomi atsilankyti apšvarstymui draugijos reikalų.

Taipgi, draugai ir draugės, kurie esate gavę laiškus ir nario patikrinimo lapelius, sugrąžinkite tuos lapelius laike susirinkimo.

S. Karvelis
Protokolu Rašt.
86 Bellwoods Ave.

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

L.L.D. 113 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio 18 d., 2 val. po pietų, ant 187 Sherman Ave. N., All People's United Church salėje.

Visi nariai būtinai dalyvaukite, nes yra svarbių dalykų aptarti.

Taipgi kviečiame visus simpatikus atsilankyti

Prašome nešviežti.
Valdyba

SUSIZEIDUSI DRAUGAS DOBROVOLSKIS

TORONTO. — Drauga Miką Dobrovolskį išliko nelaimė dirbtuvė. Balandžio 6 dieną prie darbo jis susižeidė ranka.

Draugas Mikas gydosi namie. Aš linkiu jam kuogreičiausiai pasveikti.

Reportieris

ATEIVIAI RAGINAMI DA LYVAUTI REZERVINĖS ARMIJOS PARADE

Toronto miesto slavų ir lietuvių atstovai su Rezervinės Armijos rekrutavimo kampanijos civilinio komiteto atstovais apžiūrė parado planą. Paveikslas buvo nuimtas kampanijos štabe. Priešakyje kairėje stovi Mr. E. G.

Hirst iš Canadian Aircraft Industry Relations ofkmiteto, kuris yra generalis parado pirmininkas. Po jo sėka, iš kairės į dešinę: Nestor Wolchuk, Harvey Okulewich, Albert Morski, Thomas Chopowick, John Yla ir George

Matesic. Atsitępę, iš kairės į dešinę: Michael Rabkow ir Vincent De Vita. Pastarasis yra gerai žinomas Toronto meno direktorius, kuris padeda prirengti parada. Paragos įvykis balandžio 18 dieną po pietų.

Rezervinė Armija Prašo Slavų ir Kitų Ateivių Kooperacijos Surengime Parado

TORONTO. — Rezervinės Armijos rekrutavimo komitetas prašo penkių šimtų slavų ir kitų ateivių aktyviai dalyvauti didžiuliam parade — demonstracijoje ir Toronto pasiūlytose kariškosse pastangoms. Tai bus nepaprastai įvykis kampanijai pakeikti Toronto garnizoną iki pilnos pajėgos ir atsilbus ant Fleet streeto, pradedant 2 valandą po pietų, sekmadienį, balandžio 18 dieną. Tai bus įspindingiausias paradas Toronto istorijoje.

Atstovai nuo slavų ir kitų ateivių grupių, atstovaujantių Jungtines Tautas, turėjo pastarimą su Rezervinės Armijos civilinio komiteto ir buvo padaryti planai, kad kilnios dvosios pilietai susirinkti University Avenue kariškosse del repeticijų, penktadienį vakare, pusę po aštuonių, punktualiai. Kariškos randasi truputį į šiaurę nuo Queen streeto, ant rytinio University Avenue šono.

„Mes tikrai tikimės susilaukti jūsų nuosirdžios kooperacijos, kad Torontoas, visiems pilietaims padedant, galėtų pademonstruoti, kaip jis petys į petį veikia, tai yra, kaip karo industrijos darbininkai, dirbtuvių administratoriai, armija, laivynas ir orlaivynas yra solidarai susijungę supratime reikalo apgauti prisirengti naminiams ateiviams“ — pareiškė Mr. K. G. Hirst, parado komiteto pirmininkas. K a l b e d a m a s konferencijoje, perėitą šeštadienį, jis buvo paskolintas iš Kanados orlaivų industrijos generalio komiteto. Mitingas įvyko kampanijos ofise, 199 Bay St., iš kur yra vadovaujama didžiulė kampanija gaminti naujų karių ir rezervinė armija.

Toronto kampanijai — gauti 4,439 narius — vadovauja Mr. E. Macaulay Dillon, K. C.; kampanija buvo suorganizuota Didžiojo Toronto Service Advisory Komiteto, su Mr. Abraham Singer, K. C. priešakyje. Komitetas susideda iš atstovų nuo tarnautojų klubų ir biznierių organizacijų. Mr. N. P. Colwell yra Jungtinių Tautų subkomiteto pirmininkas.

Parado mitinge, Mr. Hirst išaiškino planą smulkmeniškai. Jis taipgi išreiškė viltį, kad parado priešakyje bus

galima turėti penktą šimtą ar daugiau asmenų, kurie atvaizduos pabėgėlius. Šiame parado dalyviams reikia susirinkti 1.15 valandą po pietų ant Cherry ir Fleet kampe. Ši sekcija, eidama priešakyje viso parado, dramatiškos pabėgėlių scenas Europoje.

Mr. Hirst kreipėsi, per susirinkime dalyvaujantiems atstovams, į ateivius su prašymu skaitlingai dalyvauti penktadienio vakare repeticijose ir sekmadienį demonstracijose. Penktadienį parada dvidešimt paprastus drabužius, bet sekmadienį, laike demonstracijos, jis sakė,

ZINIOS IŠ TORONTO LIETUVIŲ PADANGĖS

Gražus Parengimas

Pereitą sekmadienį lietuvių salį buvo labai gražus parengimas. Jis susidėjo iš dviejų dalių: Bangos choro dainų ir perstatymo — vieno veiksmo komedijos „Mirties Lažybos“.

Banagos choras pakartojo veik tą pačią programą, kurią jis davė savo koncerte kiek laiko atgal. Tas buvo padaryta todėl, kad tada bu-

vo blogas oras ir daug kas nebuvo. Nors daugelį buvo jau girėtos dainos, bet vistiek buvo malonu girdėti ir vėl. Jeigu jis dar kartą dainuotų tas pačias dainas, vistiek būtų malonu klausytis. Graži daina niekad nepasensta.

Su choru dainavo ir buvęs jo pirmininkas K. Degutis kariškoji uniformoj.

Man atrodo, kad choras labai gerai padarytų, jeigu laikas nuo laiko surengtų koncertus iš tų dainų, kurios seniau buvo dainuotos. Praeityje buvo dainuojama taipgi labai gražių dainų. Dabar, kada Toronto yra daug iš kitur suvažiuavusių lietuvių, tos dainos būtų kaip naujos.

Cia galima dadėti, kad Bangos choras rengiasi per-

statyti operetę iš paties Bangos choro gyvenimo 1930 metais.

Komedija, kuri buvo suvaidinta po dainų, taipgi buvo labai graži. Publikai tiek prisijuokė, kad net pilvus pradėjo skaudėti. Juokas sekė paskui juoką. Veikalas trumpai sutrukus buvo toks:

Jauna pora visai susibankrutavusi — neturi pinigų, o gyventi reikia. Abu išėina ieškoti maisto šventėms. Abiems pavyksta gauti taip sakant ant bargo nemažai produktų ir dar po parinkta. Bet abu turėjo geras širdis: ir vienas ir kitas atiduoda savo parsiukus kaimynui ir tokiu būdu palekia jie be parsiuko, oel ko kyta tarp jų barniai.

Jiems besibrant užėina namo savininkas reudas ieškoti. Ką jie darys? Vyras paguldo moterį į lovą ir atsiėdęs verkia. Namu savininkas pasigaili žmogaus, atjaucia jį del jo žmonos mirties ir ne tik nevaro lauk, bet dar paskolina pinigų žmogui palaidoti.

Jiems besibrant, kam tie pinigai priklaus, atėina krautuvininkas del mokesčio už įpirkitus daiktus. Dabar žmoga jau negula į lovą. Ką darys, prisaėina gulti vyru ir nuduoti mirusiu. Krautuvininkas pasigaili žmonos nelaimėje ir ne tik nebrėpaškos skolos, bet dar paskolina pinigų vyru palaidoti.

Jie vėl barasi, kam priklaus pinigai. Tuo tarpu užėina kitos krautuvinės agentas — graži mergina, iš sąspakaitoms. Kas darys? Vyras priverčia žmoga nuduoti mirusiu. Triksas gerai pa-

vyksta. Mergina netik neieško skolos, bet dar paskolina daugiau pinigų — žmogui palaidoti. Dar daugiau — ji sutinka atėiti pas jį, nes jis jai patinka.

Ant galo dalykai susipina dar blogiau. Jiems besibrant vėl pabarėina duris. Ir jie nežino dabar, kuris kreditorius atėina. Kuriam dabar „mirti“? Nusprendžia, kad abiemis „mirti“.

Susirenka visi trys kreditoriai ir ginčijasi, kuris iš jų jirma mirė. Vienas sako, kad moteris, kitas — kad vyras. Trečias sako, kad moteris mirė pirmą. Jie taip susikimba, kad sūdeda ant stalo po 50 dolerių. Kuris dydys, kas pirmas mirė, tam pinigai lieka. Bet vos jie spėjo sukloti ant stalo pinigų, „numirėliai“ prisikėla šaukdamai „Aš jirma miriau.“ Kreditoriai išsigasta „numirusių prisikėlimo“ ir išbėga paleikę pinigų.

Komediją vaidino Berškys, Sasnauskas, Sinkinas, Aldona Sarspaite ir Lily Sarapaitė.

Po choro programos kuopos pirmininkas J. Ramanauskas buvo atsiuokęs aukų salei. Susirinkusieji suaukavo \$200.51.

Reportieris

Klaidos Attaisymas

Per mano neapsižymėjimą įvyko klaida sąrašo aukavusių del nupirkimo dovanoms vaikųčių Žvaigždės choro mokytojai.

Sąrašas praleista draugės Ylienė ir Jakavičienė, kurios aukavo po \$1.00, o draugė Markauskienė ir Rukienė aukavo ne po \$2.00, kaip buvo pažymėta, bet po \$1.00.

S. Karvelis

Jūsų Žiliams Plaukams
Gali Būti Sugrąžinta **NATURALI SPALVA**
Tai Nėra Joki Dažai, Nekenkia Galvai Ir Garbenoms
Garantuojam Jei Negelbės, Pinigus Sugrąžinsim
TIK \$1.00 UZ BUTELĮ
Pristatom į Namus
Goldenberg Gray Hair Restorer-Expert
932 Dundas St. W.
TORONTO
Tel. TR. 1711

J. LUNSKY
AKIŲ SPECIALISTAS
Egaminuoją alius, lūtrius aklių nervus, nuo kurių pavėina nervuotumas ir galvos skausimai. Praliko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

ADVOKATAS
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto
Ofiso telefonas: WA. 5900
Rezidencijos — ME. 1425

Tel.: VA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauja mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įkaitant Hamilton ir Whitby Laidotuves net \$55.00 pigumo.
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Lietuviška Valgykla
Union Coffee Shop
387 SHERMAN ST. N.
Hamilton, Ontario
Tel. 46917

Lietuviai Barbėrys
A. Pečkaitis
Queen's Barber Shop
746 QUEEN ST. W.
TORONTO
Kviečiu visus

SONU ir Dukterų K.L.S.P. Draugijos 1-ma KUOPA Rengla

ŠOKIUS

SESTADIENĮ, BALANDŽIO 17 DIENĄ

160 CLAREMONT ST., TORONTO

SOKIAMS GRIES SMAGI MUZIKA
ATVYKITE VISI, SENI IR JAUNI
Pradžia 8 val. vakaro.
Parengimų Komisija

Tel. PL. 9659 Cyr. DO. 5647
Advokatas
J. M. Rosenfeldas
Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teisinius patarimus, parūpinu pilytiškus dokumentus, įrašyjuimus, rozeigimus ir iš.
29 ST. JAMES ST. E. Kamb 26
MONTREAL, QUE.

Tel. HA. 8177
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinai Ligy Specialistas
Cydo siphij, gonoreja ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 V. P.
1107 ST. DENIS STREET
MONTREAL, QUE.
Netoli Dorchester St.

Tel.: CIREENT 4334
DR. DORA GORDON
DANTŲ GYDYTOJA
Kalba Lietuviškai
Valandos: 10—12 val. ryto, 2—6 val. pop. ir 7—9 val. vėk.
5136 PARK AVE. — MONTREAL, QUE.

Tel.: DO. 1000 DO. 2500 Valandos: 4—5 po piet ir sutyl susitarimus
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turis savo ligonine, egzaminuoja ir gyduu įvairius ligas. Dėrauu visokias operacijas ir perveitimus (X - Rays). Vystaudo Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST, MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVISKAI
Valandos: 2—4 val po piet. 7—8 val. vak. ir sutyl susitarimus
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikas Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinai Ligy ir Akusirijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietu

Paieškojimas
Paieškau darbininko ant tabako farmos pavienio arba su šeima. Kas mylėtųmėt važiuoti dirbti ir sužinoti mokstj, prašau rašyti šituo adresu'
B. Tamašauskas
R. R. 2,
Lasalette, Ont.